

Құрметті студент!

2017 жылы «Ауылшаруашылық ғылымдары - 2» бағытындағы мамандықтар тобының бітіруші курс студенттеріне Оқу жетістіктерін сырттай бағалау 4 пән бойынша өткізіледі.

Жауап парақшасын өз мамандығыңыздың пәндері бойынша кестеде көрсетілген орын тәртібімен толтырыңыз.

Мамандық шифры	Мамандықтың атауы	Жауап парағының 6-9 секторларындағы пәндер реті
5B080200	«Мал шаруашылығы өнімдерін өндіру технологиясы»	1. Микробиология 2. Биохимия 3. Ауыл шаруашылық жануарларын азықтандыру 4. Ауыл шаруашылық жануарларын іріктеу және өсіру

1. Сұрақ кітапшасындағы тестер келесі пәндерден тұрады:
 1. Микробиология
 2. Биохимия
 3. Ауыл шаруашылық жануарларын азықтандыру
 4. Ауыл шаруашылық жануарларын іріктеу және өсіру
2. Тестілеу уақыты - 180 минут.
Тестіленуші үшін тапсырма саны - 100 тест тапсырмалары.
3. Таңдаған жауапты жауап парағындағы пәнге сәйкес сектордың тиісті дөңгелекшесін толық бояу арқылы белгілеу керек.
4. Есептеу жұмыстары үшін сұрақ кітапшасының бос орындарын пайдалануға болады.
5. Жауап парағында көрсетілген секторларды мұқият толтыру керек.
6. Тест аяқталғаннан кейін сұрақ кітапшасы мен жауап парағын аудитория кезекшісіне өткізу қажет.

7. - Сұрақ кітапшасын ауыстыруға;
- Сұрақ кітапшасын аудиториядан шығаруға;
- Анықтама материалдарын, калькуляторды, сөздікті, ұялы телефонды қолдануға
қатаң тиым салынады!

8. Студент тест тапсырмаларында берілген жауап нұсқаларынан болжалған дұрыс жауаптың барлығын белгілеп, толық жауап беруі керек. Толық жауапты таңдаған жағдайда студент ең жоғары 2 балл жинайды. Жіберілген қате үшін 1 балл кемітіледі. Студент дұрыс емес жауапты таңдаса немесе дұрыс жауапты таңдамаса қателік болып есептеледі.

Микробиология

1. Таяқша тәрізділер:

- A) клостридиялар
- B) бактериялар
- C) спирохеталар
- D) актиномицеттер
- E) вибриондар
- F) сарциналар

2. Микробтарды көру үшін қолданылатын құрал:

- A) айна
- B) зонд
- C) электронды микроскоп
- D) микроскоп
- E) тубус
- F) жарық микроскоп

3. Автотрофты микроорганизмдер:

- A) паратрофтар
- B) нитрификация бактериялары
- C) паразиттер
- D) метатрофтар
- E) нитраттар

4. РНҚ:

- A) ядроның құрамына кіреді
- B) катализатор ролін атқарады
- C) тұқым қуалаушылық қызметін атқарады
- D) нуклеин қышқылына жатады
- E) цитоплазмада кездеседі
- F) углеводтарға жатады
- G) белок синтезіне қатысады

5. Фотобактериялар морфологиясы:

- A) үшбұрышты
- B) қоңыр пигмент
- C) шар тәрізді
- D) таяқша тәрізді
- E) сары пигмент
- F) ирек (вибрион) тәрізді
- G) сопақша тәрізді

6. Бактерия клеткаларының құрамындағы негізгі заттардың мөлшері:
- A) құрғақ заттар (15-25 %)
 - B) су (3-13 %)
 - C) минералды заттар (15-25 %)
 - D) белоктар (3-13 %)
 - E) су (75-85%)
 - F) құрғақ заттар (75-85 %)
7. Микроб клеткасының негізгі органоэлементтері:
- A) сутегі
 - B) нуклеин қышқылы
 - C) көміртегі
 - D) липид
 - E) су
8. Протеидтер құрамы:
- A) углевод
 - B) фермент
 - C) энзим
 - D) нуклеопротеид
 - E) липопротеид
 - F) дәрумен
 - G) витамин
9. Лас суларда микроорганизмдер тіршілігі нәтижесінде түзілетін жағымсыз иісті өнімдер:
- A) күкірт қышқылы
 - B) метан
 - C) аммиак
 - D) азот
 - E) токсиндер
 - F) көмірсутегі
 - G) меркаптан
10. Топыраққа ауру қоздырушылары келетін жолдар:
- A) жануарлар нәжісі, несемі арқылы
 - B) жауын құрттар арқылы
 - C) ауа арқылы
 - D) қоздырғыштары жұққан төсеніштер
 - E) жел арқылы
 - F) жәндіктер арқылы
 - G) су арқылы

11. Бактерияларды және олардың спораларын өлтіру үшін қолданылатын әдістер:

- A) Қатыру
- B) Лиофилизация
- C) Тиндализация
- D) Кох аппаратымен стерильеу
- E) Автоклавтау

12. Термофильды микробтардың қасиеттері:

- A) адаммен жануарларда ауру туғызады
- B) шіріткіш бактерияларға жатады
- C) өсу үшін 40° - 80° C температураны қажет етеді
- D) ыстық қайнарда кездеседі
- E) пішіні шар тәрізді, таяқша тәрізді және жіпше тәрізді болады

13. Денитрификациялаушы бактериялардың тіршілік әрекеті:

- A) спиртте
- B) қи-көңде
- C) топырақта
- D) су айдындарында
- E) сүтте

14. Ацетон-бутилдік ашу қоздырғышының морфологиялық белгілері:

- A) қозғалады
- B) қозғалмайды
- C) спора түзеді
- D) анаэроб
- E) аэроб
- F) капсула түзеді

15. Секреторлық иммуноглобулин А:

- A) сілекей мен көз жасында
- B) өкпеде
- C) бауырда
- D) зәр шығару ағзаларында
- E) паренхиматозды ағзаларда

16. Зардапты агенттің организмде таралу ерекшеліктеріне байланысты инфекциялық процесстің аталуы:

- A) бактерия
- B) токсинемия
- C) бактериемия
- D) анемия
- E) гемофилез
- F) аутоинфекция

17. Жасырын кезеңде микроорганизмнің әрекеті:

- A) тіршілік әрекеті өнімдерін бөліп шығарады
- B) физиологиялық процестерге жағымды әсер етеді
- C) макроорганизмнің қорғаныс қабілетін арттырады
- D) макроорганизмнің физиологиялық процестерін бұзады
- E) ешқандай әрекет жасамайды

18. Шеткі лимфоидты ағзалар:

- A) өкпе
- B) ішектер
- C) лимфа түйіндері
- D) тері
- E) жүрек
- F) бауыр

19. *Clostridium tetani* қоректік ортадағы көрінісі:

- A) ортасы тығыз
- B) колониялардың формасы бірдей емес
- C) колонияларды айнала гемолиз байқалады
- D) қоректік ортада өспейді
- E) ортасында шар тәрізді өсінділері болады
- F) қоректік ортада ылғал, дөңес тәрізді

20. Сібір жарасы қоздырушысының морфологиялық қасиеттері:

- A) Перитрих
- B) Капсула түзеді
- C) Ирек пішінді
- D) Өсінділерінің шеттері кедір-бұдыр
- E) Қозғалғыш
- F) Ірі таяқша
- G) Эндоспора түзеді

21. Стафилококк бөліп шығаратын токсин:

- A) гистотоксин
- B) салицин
- C) желатин
- D) инсулин
- E) сахароза
- F) глюкоза

22. Бруцеллез қоздырушысы:

- A) Анаэроб
- B) Таяқша тәрізді
- C) Таяқша тәрізді (коккобактериялар)
- D) Биполярлы сопақша жасушалар
- E) Гр (-), Козловский бойынша боялады
- F) Спора, капсула түзеді
- G) Гр (+), Циль-Нилсен бойынша боялады

23. Сібір жарасы қоздырушысының өсінділік қасиеттері:

- A) ірі таяқша
- B) капсула түзбейді
- C) шоғырларының шеттері тегіс емес
- D) анаэроб
- E) шоғырлары S-пішінді
- F) аэроб
- G) қозғалғыш

24. Сүрлемдеудің үшінші фазасында:

- A) аралас микрофлора қырылады
- B) рН 5,5 және жоғары
- C) ұшпалы қышқылдар басым
- D) ашытқылар мен зең саңырауқұлықтары дамиды
- E) май қышқылы түзіледі
- F) сүтқышқылды бактериялар біртіндеп қырыла бастайды
- G) сүт қышқылы көп мөлшерде болады
- H) рН 4,5 және төмен

25. Бактериологиялық балау дегеніміз:

- A) қанды зерттеу
- B) микробтардың төзімділігін анықтау
- C) таза өсінді бөліп алу
- D) иммуногендік қасиеттерін зерттеу
- E) аллергиялық реакциялар
- F) бактериялардың өсінділік ферментативтік қасиетін анықтау
- G) серологиялық реакциялар
- H) микроскоптау

**Микробиология
ПӘНІ БОЙЫНША
СЫНАҚ АЯҚТАЛДЫ**

Биохимия

1. Табиғаты пептидтік гормондар:

- A) тиролиберин - альдостерон
- B) соматотропин - меланотропин
- C) окситоцин - соматотропин
- D) пролактин - пролактин
- E) кортизол - лютропин

2. Гипофиздың алдыңғы бөлігінің гормондады:

- A) меланолиберин
- B) тироксин
- C) окситоцин
- D) пролактин
- E) альдостерон
- F) соматотропты гормоны
- G) адренкортикотропты гормоны

3. Жыныс бездерінің гормоны:

- A) альдостерон
- B) пролактин
- C) андростерон
- D) тироксин
- E) кортикостерон
- F) адреналин

4. Пепсин:

- A) асқазан сөлінің ферменті
- B) рН оптимумы 1,5 – 2,5
- C) ұйқы безінің ферменті
- D) сілекей безінің ферменті
- E) рН оптимумы 6,8 – 7,2
- F) рН оптимумы 8,9 – 9,3

5. Ұлпа тынысы жоғары жылдамдығымен жүретін органы:

- A) ұйқы безі
- B) бауыр
- C) асқазан
- D) ішектер
- E) бұлшықеттер
- F) көкбауыр

6. Ауыстырылатын амин қышқылдары:

- A) лизин
- B) аспарагин
- C) глутамин қышқылы
- D) глицин
- E) валин
- F) триптофан
- G) треонин

7. Катаболизмнің жалпы жолдары:

- A) Үшкарбондық қышқылдар циклі
- B) NH_3 түзіледі
- C) Көмірсулардың қорытылуы
- D) CO_2 және H_2O түзіледі
- E) Белоктардың қорытылуы
- F) Ацетил-кофермент А түзіледі
- G) АТФ түзіледі
- H) Липидтердің қорытылуы

8. Ауыстырылмайтын амин қышқылы:

- A) аспарагин қышқылы
- B) тирозин
- C) фенилаланин
- D) триптофан
- E) глутамин
- F) лизин
- G) серин
- H) пролин

9. Ацидоз:

- A) $pH > 7,38$
- B) күшті қышқыл жиынтығы
- C) $pH < 7,38$
- D) қышқылдың - сілтілік тепе - теңдік
- E) сілтілік заттар жиналады
- F) алкозалға қарама қарсы процесс

10. Белоктар бөлімінің сұрағы:

- A) эластин
- B) актин
- C) проламиндер
- D) проламиндер, глутелиндер
- E) глутелиндер

11. Коллоидтық бөлшектердің мөлшері:

- A) коламинкефалин 1-100 нм
- B) фосфолипид 100-150 нм
- C) төмен молекулалы май қышқылы 100 нм
- D) төмен молекулалы спирт 150-200 нм
- E) бейтарап май 100 нм-ге дейін

12. Антикерофтальмиялық витамин:

- A) Жетіспегенде ақшам соқыр ауру пайда болады
- B) А витамині
- C) B6 витамині
- D) Биотин
- E) Жетіспегенде мешелі ауру пайда болады
- F) Кальциферол

13. Антидерматиттік витаминдер:

- A) Кальциферол
- B) B6 витамині
- C) Жетіспегенде мешелі ауруы пайда болады
- D) Пиридоксин
- E) Биотин
- F) Жетіспегенде тері ауруы пайда болады
- G) Рибофлавин

14. Анаэробты дегидрогеназа болып табылады:

- A) фенолоксидаза
- B) триптофаноксидаза
- C) пероксидаза
- D) лактатдегидрогеназа
- E) сукцинатдегидрогеназа

15. Гликолиз процесінде:

- A) бірінші сатысында глюкозо-6-фосфат түзіледі
- B) фосфатаза қатысады
- C) сахароза ыдырауына ұшырайды
- D) глюкоза ыдырауына ұшырайды
- E) фосфогексокиназа қатысады

16. Гомосахаридтер:

- A) мукополисахарид
- B) күрделі көмірсу
- C) гетерополисахарид
- D) моносахарид
- E) қарапайым көмірсу

17. Липидтердің жіктелуі:

- A) күрделі липидтер
- B) стероидтар
- C) фосфолипидтер
- D) сфинголипидтер
- E) холестеролдар
- F) қарапайым липидтер
- G) глицеролдар

18. Липаза гидролиздейді:

- A) трипальмитинді
- B) лецитинді
- C) серсенкефалинді
- D) холестеридті
- E) тристеаринді
- F) триолеинді

19. Күрделі липидтер:

- A) Май қышқылдары
- B) Сфинголипидтер
- C) Гликолипидтер
- D) Триглицеридтер
- E) Балауызд
- F) Ланалин
- G) Майлар
- H) Фосфолипидтер

20. Синтетаза катализдейтін реакциялар:

- A) Глюкоза + АТР → глюкозо-6-фосфат + АДФ
- B) Сахароза + H₂O → α-D-глюкоза + β-D-фруктоза
- C) L-аспартат + NH₃ + АТР → L-аспараспарагин + АМР + H₄P₂O₇
- D) α -L-аланин + H₂O → L-сүт қышқылы + NH₃
- E) Ацетил-КоА + СО₂ + АТР → малонил-КоА + АДФ
- F) Глюкозо-6-фосфат → фруктозо-6-фосфат
- G) Рибозо-5-фосфат → рибулозо-5-фосфат

21. Карбамоилфосфат биосинтезіне қатысатын заттар:

- A) 2АТР + H₂O
- B) СО₂
- C) АМР
- D) Ацетил-КоА + СО₂
- E) АДФ
- F) CH₃-CO-COOH
- G) H₃PO₄

22. Трансферазалар катализдейтін реакциялар:

- A) крахмал + $H_2O \rightarrow$ мальтоза
- B) L-аланин + α -кетоглутарат \rightarrow пирожүзім қышқылы + L-глутамин қышқылы
- C) сүт қышқылы + $NAD^+ \rightarrow$ пирожүзім қышқылы $\rightarrow NADH + H^+$
- D) глюкозо-6-фосфат + $H_2O \rightarrow$ глюкоза + H_3PO_4
- E) глюкозо-6-фосфат \rightarrow фруктозо-6-фосфат
- F) α -L-аланин + $H_2O \rightarrow$ L-сүт қышқылы + NH_3

23. Пуриндік негіздер алмасуының өнімдері:

- A) Фосфотидтер
- B) Нуклеозидтер
- C) Креатинин
- D) Аммиак
- E) Гипсоксантин
- F) Ксантин
- G) Мочевина

24. ДНҚ-ның құрамы:

- A) урацил
- B) тимин
- C) май қышқылы
- D) сахароза
- E) глюкоза
- F) рибоза
- G) дезоксирибоза

25. Нуклеотидтер құрамына кіреді:

- A) триоза
- B) азоттық негіздер
- C) гентоза
- D) пентоза
- E) гексоза
- F) фосфор қышқылы
- G) сірке қышқылы
- H) тетроза

**Биохимия
ПӘНІ БОЙЫНША
СЫНАҚ АЯҚТАЛДЫ**

Ауыл шаруашылық жануарларын азықтандыру

1. Ірі азықтардың ағзадағы физиологиялық рөлі:

- A) Рационның толыққұндылығын төмендетеді
- B) Көмірсулардың жетіспеушілігіне әкеледі
- C) Азықтың қорытылуына оң әсерін тигізеді
- D) Ірі қара малына сауын кезінде беруге болмайды
- E) Қарындағы азықтардың қорытылуын нашарлатады
- F) Витаминдердің жетіспеушілігіне әкеледі

2. Дәнді азық түрлері:

- A) Топан
- B) Сұлы, бидай
- C) Күнбағыс
- D) Пішен, сәбіз
- E) Мақта қабығы
- F) Тары, қонақжүгері
- G) Арпа, жүгері

3. Өңдеуден алынған азықтар түріне келесілер жатқызылады:

- A) Астық қалдықтары
- B) Бұтақ, қамыс азықтары
- C) Екпе шөптер
- D) Ұн өндірісінің қалдықтары
- E) Бұршақ қалдықтары
- F) Өңделген тұқым азықтар

4. Микроорганизмдердің қатысуымен алынатын азықтар:

- A) Кептірілген табиғи азықтар
- B) Спирттің қалдықтарында өсірілетін өнімдер
- C) Балық, қан, ет ұндары
- D) Ашытқылар
- E) Мұнай қалдықтарында өсірілетін өнім

5. Қойда алмасу энергиясын келесі көрсеткіштері бойынша есептейді:

- A) 14,78 қорытылатын азотсыз экстрактивті заттар
- B) Байланған азот мөлшері
- C) 13,44 қорытылатын клетчатка
- D) Май байланымы бойынша
- E) Кальций: фосфор қатынасы
- F) Орташа тәліктік өсім
- G) 5,12 фосфор мөлшері

6. Саулықтардың рационындағы қоректі заттар жеткіліксіз болса:

- A) түсі мен бас сүйегі өзгереді
- B) салмағы мен қондылығы өзгереді
- C) тыныс алуы мен жүрек соғысы жиілеуі
- D) мүйізінің ұзындығы өзгереді
- E) субөнімдер мөлшері азаяды

7. Құстар организмінде оңай сіңірілетін сүтті азықтар:

- A) ірімшік
- B) картоп
- C) май суы
- D) тары
- E) жусан
- F) көк сүт

8. Шошқалардың қоректік заттарға мұқтаждығы байланысты:

- A) бекондық қасиетіне
- B) физиологиялық күйіне
- C) енесінің сүттілігіне
- D) тісіне
- E) жасына

9. Алмасу энергиясы:

- A) Азықпен енген қимен шыққан азотты көрсетеді
- B) Ас қорыту барысында барлық энергия шығындары алынады
- C) Май байлау коэффициентін анықтайды
- D) Қорытылу коэффициентін есептеуге негізделген
- E) Малдың конституциясын сипаттайды
- F) Рационның минералдылығын сипаттайды

10. Малдың протеинге қажеттілігін келесі көрсеткіштер арқылы есептейді:

- A) Макроэлементтердің мөлшері арқылы
- B) Микроэлементтердің мөлшері арқылы
- C) Қорытылатын протеин арқылы
- D) Физиологиялық жағдайы арқылы
- E) Рационның протеиндік-қанттық қатынасы арқылы
- F) Ыдырайтын протеин (ЫП) арқылы

11. Алмасу энергиясы:

- A) Экстерьерді құрайды
- B) Тәуліктік өсімді көрсетеді
- C) Конституцияны анықтайды
- D) 4,41 ккал
- E) Тәжірибеде қолданылатын азықтардың алмасуы

12. Шаруашылықта азықтардың сапасын бағалауда органолептикалық көрсеткіштері:

- A) Азықтың түрі
- B) Протеин мөлшері
- C) Кальций мөлшері
- D) Азықтың бояуы
- E) Химиялық құрамы

13. Сауын сиырлардың қоректік заттарға деген мұқтаждығы байланысты :

- A) түсіне, пішініне
- B) тістерінің саны мен сапасына
- C) тәбетіне, биіктігіне
- D) ас қорытуына
- E) жасы мен қоңдылығына
- F) сүттілігіне
- G) сүтінің майлылығына

14. Күйі төмен ірі қара төлін жетілдіре өсіріп бордақылаудың кезеңдері:

- A) бордақылауға қою
- B) төлді азықтандыру
- C) бастапқы
- D) алғашқы
- E) күйін жақсарту

15. Сауын сиырларының рационында протеин төмен таратылды немесе жетіспеді:

- A) сүттілік төмендейді
- B) сауым мөлшері артады
- C) сүт майлылығы еселеп артады
- D) сүт сауымы төмендейді
- E) әлсіз төл туады

16. Саулықтардың қоректік заттарға мұқтаждығы артатын кезеңі:

- A) бордақылауға дейінгі кезең
- B) еміз емес кезеңі
- C) буаз кезі
- D) күйек кезеңі тоқтағаннан кейінгі
- E) суалту кезеңі
- F) қозы емізіп жүрген кезеңі
- G) күйек кезеңі

17. Жұмыс аттарын азықтандыруда ескеріледі:

- A) тасымалдау жол қашықтығы
- B) тұқымдық қолданылуы
- C) сауу кезеңі
- D) буаздығы
- E) сауын мөлшері
- F) құлынының жынысы

18. Қарабидай дәнінің ерекшелігі:

- A) Қарабидай ауыл шаруашылық малдарына мүлдем берілмейді
- B) Мегежіндерге, тұқымдық қабандарға азықтандыруға болмайды
- C) Қарабидай дәнінің құрамында 55% фосфор бар
- D) 1 кг қарабидайдың қоректілігі 1,14 азық өлшеміне тең
- E) Қарабидай дәнінің құрамында 78% шикі май бар
- F) Қарабидай дәнінде протеин мөлшері төмен
- G) Химиялық құрамы бидайға ұқсас, сапасы төмендеу

19. Айғырларға шағылыстыру кезеңінің алдында және шағылыстыру кезінде негізгі рационға келесі жануартекес азықтар қосады:

- A) өкпе
- B) қаймақ
- C) жұмыртқа
- D) айран
- E) сүт, көк сүт
- F) бауыр
- G) ет-сүйек немесе қан ұны

20. Тауықтарды азықтандыруда мына аминқышқылдарының мөлшеріне ерекше назар аудару керек:

- A) трансферрин
- B) цистин
- C) каротин
- D) гемоглобин
- E) лизин
- F) метионин

21. Құстарға берілетін құрама жемнің түрлері:

- A) жасанды
- B) құрғақ
- C) түйіршіктелген
- D) таза
- E) үгінді
- F) ылғалды
- G) аралас

22. Көк азықтардың қоректік құндылығына әсер ететін факторлар:

- A) Жайылысқа шыққан малдың тұқымына
- B) Шөптердің ботаникалық құрамына
- C) Жайылысқа шыққан малдың жасына
- D) Жайылымдарға мал жаюдың уақыты
- E) Малдың түрі, салмағы, бағыты
- F) Жыл мезгілі, табиғаттың көркемділігі
- G) Күннің ұзақтығына

23. Жас жылқы малының жасына байланысты келесі элементтерге қажеттілігі:

- A) дәрумендерге қажеттілігі азаяды
- B) Д дәруменіне қажеттілігі азаяды
- C) минералды заттарға қажеттілігі артады
- D) протеинге қажеттілігі артады
- E) К дәруменіне қажеттілігі азаяды
- F) каротинге қажеттілігі артады

24. Тауықты азықтандыру түрлері:

- A) жусанды-жоңышқалы азықтандыру
- B) тұзды-тұзсық азықтандыру
- C) сүрлемді азықтандыру
- D) аралас түрі
- E) дымқыл қоспалы азықтармен азықтандыру

25. Табиғатының ерекшеліктеріне қарай шошқа өсіруде азықтандырудың негізгі түрі:

- A) жемді-тамыртүйнек жемісті
- B) жемді-картопты
- C) жоңышқа-жемісті
- D) лизинді-метионинді
- E) судан-сүрлемді
- F) жоңышқа-жусанды

**Ауыл шаруашылық жануарларын азықтандыру
ПӘНІ БОЙЫНША
СЫНАҚ АЯҚТАЛДЫ**

Ауыл шаруашылық жануарларын іріктеу және өсіру

1. Қойдың арғы тектері:

- A) Арқар
- B) Ешкі
- C) Аргали
- D) Есек
- E) Муфлон

2. Жабайы малдарды негізгі қолға үйрету орталықтары:

- A) Африка
- B) Нидерланды
- C) Австралия
- D) Орта Азия
- E) Индиялық
- F) Германия

3. Қолға үйретілген жануарлар:

- A) Қолға ұсталмаймын
- B) Адамға бағынуға бейім
- C) Жабайы жануарлар
- D) Азықтандыруға бейім
- E) Белгілі өнім беретін жануарлар

4. Жануарлардың шығу тегі мен эволюциясын зерттеудегі анықтамалар:

- A) Табиғи –климаттық жағдайы
- B) Үй малына айналдыру
- C) Зоологиялық жүйедегі үй жануаларының орны
- D) Эволюциялық түрлері
- E) Жақын жұптау
- F) Азық тағалмайтын жануарлар
- G) Қолға үйрету сатысы

5. Жануарлардың өсіп-жетілуіне әсер етуші жағдайлардың ықпалы:

- A) Сыртқы орта факторлары
- B) Өміршендік
- C) Кездейсоқтық
- D) Тез жетілгіштік
- E) Тіршілікке қабілеттілік
- F) Ретсіздік

6. Сұрыптаудың негізгі тәсілдері:

- A) аномалиялық
- B) қолдан
- C) технологиялық
- D) сапалық
- E) жекелеп
- F) жаппай

7. Спорттық күйі бойынша жануарлардың белгілері:

- A) организмде артық май болмайды
- B) организмде артық су болмайды
- C) сүйектері мықты
- D) бұлшық еті жіңішке
- E) майы көп
- F) қондылығы нашар

8. Жүннің физикалық –техникалық көрсеткіші:

- A) Жартылай биязылау
- B) Шайырлылығы
- C) Аралық талшық
- D) Құрғақ талшықты
- E) Жартылай қылшық және жартылай биязы
- F) Түбіт, қылшық

9. Жылқыны бағалайтын көрсеткіш:

- A) Құрғақтылығына
- B) Жұмырқалауына
- C) Жайылуына
- D) Ауырлығына
- E) Күші

10. Сұрыптаудың негізгі әдістері:

- A) гибридтеу
- B) доместикация
- C) дене бітімі мен сыртқы пішіні бойынша
- D) ата-тегіне қарай
- E) генотипі бойынша

11. Етті бағыттағы асыл тұқымды бұқаларды бонитировкалаудағы басты белгі:

- A) Жанаша белгілері
- B) Тұқымының тазалығы
- C) Өзінің және ұрпағының сапасы
- D) Терісінің түсі
- E) Сүттілігі

12. Аталық тобында кездеседі:

- A) 1/5-і бейтарап
- B) 1/3-і төмендетушілер
- C) 1/7-і жақсартушылар
- D) 1/5-і жақсартушылар
- E) 1/8-і бейтарап

13. Ұрпағының сапасы бойынша бағаланатын мал:

- A) еркек ұрпағы
- B) аталық
- C) аталық және аналық
- D) әкесі
- E) әкесі және анасы
- F) ұрпағы және әкесі
- G) шешесі мен ұрпағы

14. Ч.Дарвин бойынша сұрыптау бөлінеді:

- A) зауыттық сұрыптау
- B) мақсатсыз сұрыптау
- C) тандемді сұрыптау
- D) өндірістің сұрыптау
- E) табиғи сұрыптау
- F) будандастыру
- G) сіңіре сұрыптау

15. Етті малды бағалау кезіндегі көрсеткіштер:

- A) Тұқымы
- B) Сапасы
- C) Сүттілігі
- D) Жынысы
- E) Тұрқы
- F) Сүт майы
- G) Саны

16. Шежіреде кездесетін әр түрлі аталық іздер мен аналық ұялардан жұп құрудағы назар аударатын жағдай:

- A) Үйлесімділік
- B) Жарасымдылық
- C) Индексі
- D) Тұқымдық қасиеті
- E) Өнімділік қасиеті
- F) Сәйкестік

17. Мал тұқымдарын будандастырудың түрі:

- A) Аралық
- B) Кезек
- C) Екіншілік
- D) Гибридтеу
- E) Заводтық

18. Будандастыру арқылы шешілетін мәселелер:

- A) Гетерозис құбылысын барынша пайдалану
- B) Алынған будандардың сапасына мән бермеу
- C) Ұрпаққа бағып күту мен мен азықтандыру жағдайын туғызбау
- D) Жаңа мал тұқымын шығару
- E) Мал тұқымының нәсілдік құрылымын қалыптастыру
- F) Жақсартқыш тұқымды дұрыс таңдамау

19. Будандастыруға үлес қосқан ғалымдар:

- A) В.И. Всеволодов
- B) Е.А. Богданов
- C) И.П. Павлов
- D) П.Н. Кулешов
- E) И.М. Сегенов
- F) Е.Ф. Лискун

20. Сіңіре будандастыруды пайдалану арқылы жақсы нәтижелер алынған шаруашылықтар:

- A) түйе
- B) қой
- C) жылқы
- D) марал
- E) ара

21. Будандастыру түрлері:

- A) Аталық-із құру
- B) Сіңіре будандастыру
- C) Заводтық будандастыру
- D) Қан аралас будандастыру
- E) Гибридтеу
- F) Бағалау
- G) Кросс

22. А.И. Овсяников бойынша ауыл шаруашылық малының жаңа тұқымдарын шығару әдістері:

- A) Екі немесе бірнеше зауыттық тұқымды біріктіру арқылы жаңа тұқым шығару
- B) Бастапқы мал санының көп болуы
- C) Жақсартқыш тұқымды дұрыс таңдай білу
- D) Тұқым аралас будандарды қолданып зауыттық тұқым шығару
- E) Болашақ мал тұқымының нәсілдік құрылымын қалыптастыру
- F) Будандастыру жолын дұрыс анықтау

23. Етті малды бағалау кезіндегі көрсеткіштер:

- A) Тұқымы
- B) Сүттілігі
- C) Тұрқы
- D) Сүт майы
- E) Жынысы
- F) Саны
- G) Жасы

24. Шежіреде кездесетін әр түрлі аталық іздер мен аналық ұялардан жұп құрудағы назар аударатын жағдай:

- A) Тұқымдық қасиеті
- B) Рекордтық көрсеткіші
- C) Үйлесімділік
- D) Сәйкестік
- E) Өнімділік қасиеті
- F) Дәрежелігі
- G) Жарасымдылық

25. Будандастыру түрлері:

- A) Бағалау
- B) Кросс
- C) Сіңіре будандастыру
- D) Заводтық будандастыру
- E) Аталық-із құру
- F) Сараптама
- G) Қан аралас будандастыру

**Ауыл шаруашылық жануарларын іріктеу және өсіру
ПӘНІ БОЙЫНША
СЫНАҚ АЯҚТАЛДЫ**